

PRAGULŲ PREVENCIJAI TAIKOMŲ INTERVENCIJŲ VEIKSMINGUMAS

Vadovas Vincentas Liuima

Atsakingas vykdytojas Algimanta Karanevskytė-Buckiūnienė

Vertinimo laikotarpis 2023 m. sausio–birželio mėn.

Pagrindimas. Visuomenės sveikatos technologijos trumpojo vertinimo ataskaita rengiama įgyvendinant Higienos instituto 2023 m. veiklos planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. V-163.

Pragulos yra dažni nepageidaujami įvykiai, kurie turi įtakos pacientų psichologinei, fizinei, socialinei gerovei, mažina pacientų gyvenimo kokybę ir sukelia finansinę naštą sveikatos priežiūros sistemoms. Siekiant užtikrinti kokybišką sveikatos priežiūrą ir pragulų prevencijai taikyti veiksmingas priemones, svarbu atlikti mokslinių įrodymų, vertinančių pragulų atsiradimo prevencijos intervencijų veiksmingumą, analizę.

Vertinimo tikslas – atlikti mokslinių publikacijų apie pragulų prevencijai taikomų intervencijų veiksmingumą apžvalgą.

Vertinimo klausimai:

1. Kokios intervencijos yra veiksmingos, siekiant išvengti pragulų aktyvaus gydymo ligoninėse (neurologijos, reanimacijos, chirurgijos ar kt. profilio skyriuose)?
2. Kokios intervencijos yra veiksmingos, siekiant išvengti pragulų slaugos / socialinės globos įstaigose?

Vertinimo metodai. Siekiant atsakyti į vertinimo klausimus atlikta sisteminė mokslinių publikacijų apžvalga. Tyrimų paieška vykdyta *PubMed* duomenų bazėje.

Rezultatai. Į vertinimą buvo įtraukta 14 publikacijų: 6 randomizuoti kontroliuojami tyrimai, 6 sisteminės apžvalgos ir 2 stebėjimo tyrimai.

Išvados

1. Vertinimo metu identifikuotos veiksmingos pragulų prevencijos intervencijos:
 - a. atraminių paviršių (lovų, čiužinių) parinkimas;
 - b. pragulų prevencijai ir gydymui naudojami daugiasluoksniai silikoniniai tvarsčiai;
 - c. reguliarus paciento padėties keitimas nustatytu intervalu – mažiausiai kas 4 valandas;
 - d. tepamųjų gelių, skirtų pragulų prevencijai, naudojimas.
2. Aktyvaus gydymo ir slaugos / socialinės globos įstaigose taikytos pragulų prevencijos priemonės iš esmės nesiskyrė.

Daugiau informacijos gali suteikti Higienos instituto Visuomenės sveikatos technologijų centro Technologijų vertinimo skyriaus vadovė Jonė Jaselionienė el. paštu jone.jaselioniene@hi.lt.